

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

navrhovatele: **J. H.**
bytem L. 128, S. p. R.

proti odpůrcům: **1. Městský úřad Stráž pod Ralskem**
sídlem Revoluční 164, Stráž pod Ralskem
2. Komunistická strana Čech a Moravy
jednající volebním zmocněncem A. B.
bytem D. 46, H. n. J.
3. Občané pro Stráž
jednající volební zmocněnkyní Ing. J. U.
bytem p. K. 15, S. p. R.
4. Volba pro Stráž
jednající volební zmocněnkyní V. A.
bytem L. 193, S. p. R.
5. Aktivní Stráž
jednající volební zmocněnkyní J. M.
bytem J. 349, S. p. R.
6. Nezávislí
jednající volební zmocněnkyní Bc. V. R.
bytem M. 250, S. p. R.
7. Zdravé město
jednající volebním zmocněncem Ing. L. U.
bytem p. K. 15, S. p. R.

o návrhu na vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do zastupitelstva města Stráž pod Ralskem konaných ve dnech 5. a 6. října 2018

takto:

- I. **Návrh na vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do zastupitelstva města Stráž pod Ralskem konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 se zamítá.**

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. Z. F., DiS:

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Návrhem ze dne 19. 10. 2018 se navrhovatel domáhal vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do zastupitelstva města Stráž pod Ralskem konaných ve dnech 5. a 6. října 2018. Tvrdil, že klienti Domova pro seniory Pampeliška byli ovlivňováni při vyplňování hlasovacích lístků. Dle navrhovatele minimálně tři klientky, které v domově pro seniory žijí, požádaly při vyplňování hlasovacích lístků o pomoc sociální pracovníci a pracovníci aktivizačních činností. Při dotazu jedné klientky, koho má zaškrtnout, jí byla doporučena strana Aktivní Stráž. Další klientka uvedla, že na hlasovací lístek nevidí, a požádala pracovníci, ať jí pomůžou zaškrtnout nějakou stranu. Tato pracovníce jí sdělila, že zaškrtně stranu Aktivní Stráž, a to aniž by k tomu byla klientkou výslovně pověřena. Třetí klientka, budoucí tchyně členky volební komise paní P. E., která byla v domově pro seniory přítomna s přenosnou urnou, požádala svou budoucí snachu, aby jí zkontrolovala hlasovací lístek, že neví, co tam má zaškrtnuto. Podle paní P. E. byla zaškrtnuta strana Aktivní Stráž. Dle navrhovatele sociální pracovníce postupovala vědomě za účelem získání hlasů pro stranu Aktivní Stráž, neboť jedním z kandidátů této volební strany je druh této pracovníce. Zisk hlasů od klientů domova pro seniory pak významně ovlivnil celkový počet hlasů získaných pro tuto stranu a přinesl jí zisk důležitého mandátu v zastupitelstvu obce. Navrhovatel současně namítal, že při volbách v domově pro seniory byla porušena i tajnost hlasování, neboť při samotném hlasování byly přítomni nejen další klienti, ale i pracovníci domova a někteří rodinní příslušníci klientů, a to nikoliv z důvodu, které povoluje § 33 odst. 6 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“). Tuto skutečnost lze dle navrhovatele doložit vyjádřením paní J. B., která o tom informovala na sociální síti a dále svědectvím členky volební komise paní P. E. Podle záznamu bylo v Domově pro seniory Pampeliška odevzdáno celkem 15 hlasovacích lístků, většina s křížkem pro stranu Aktivní stráž, dva hlasovací lístky byly označeny křížkem pro jinou stranu. Toto tvrzení mohou potvrdit členové volební komise, která následně hlasy počítala. Při celkovém součtu hlasů se jedná o 221 hlasů pro stranu Aktivní stráž, které byly získány způsobem, který je v rozporu s volebním zákonem. Tento počet hlasů měl dle navrhovatele jednoznačně vliv na zisk mandátu v zastupitelstvu obce pro pana J. M., lídra kandidátky volební strany Aktivní Stráž.
2. Navrhovatel dále tvrdil, že došlo i k porušení § 30 odst. 3 volebního zákona výlepem agitačních letáků volební strany Občané pro Stráž den před zahájením voleb do zastupitelstva obce na výlepové ploše umístěné v bezprostřední blízkosti objektu, kde měly sídlo všechny tři volební okrsky. O skutečnosti, že se letáky volební strany Občané pro Stráž na této výlepové ploše nacházely i v den voleb byla vyrozuměna předsedkyní volební komise městská policie, která pořídila fotodokumentaci. Předvolební kampaň volební strany Občané pro Stráž dle navrhovatele hrubě ovlivnila výsledky voleb.
3. Odpůrce 1) - Městský úřad Stráž pod Ralskem - k návrhu uvedl, že byl požádán, aby klienti Domova pro seniory Pampeliška, kteří ze zdravotních důvodů nemohou přijít do volební místnosti, mohli volit do přenosné volební urny. Volba proběhla v prostorách jídelny, kde byli všichni klienti domova, kteří vyslovili přání volit.

Hlasovací lístky byly dány klientům týden před volbami, tak jak to ukládá zákon. Členové okrskové volební komise přistupovali k jednotlivým klientům, zkontrolovali a předali úřední obálku. Do přenosné volební urny vhazovali úřední obálky klienti samostatně. Pokud jim zdravotní stav nedovoloval úpravu hlasovacího lístku, pomáhal jim buď rodinný příslušník, nebo sociální pracovník domova pro seniory. V jednom případě členové okrskové volební místnosti navštívili klienta v jeho pokoji, jelikož nebyl sám schopen dojít do jídelny. I v tomto případě byly zkontrolovány doklady a předána úřední obálka. V pokoji byla přítomna dcera klientky, která s úpravou hlasovacího lístku byla nápomocna. Ani v jednom případě nedošlo k porušení zachování tajnosti hlasování, členové okrskové volební komise nepomáhali při úpravách hlasovacího lístku. Po skončení volby do přenosné urny členové okrskové volební komise ve volební místnosti přenosnou urnu zapečetili a zapečetěná zůstala až do ukončení voleb.

4. K letákům volební strany Občané pro Stráž odpůrce 1) konstatoval, že betonový panel pro výlep plakátů se nachází přímo na chodníku, který směřuje ke vchodu do objektu základní školy, kde se nacházela volební místnost. Vzdálenost od panelu ke vchodu je cca 10 - 12 m. Protože se panel nachází přímo na chodníku, který směřuje od centra města, většina voličů ho při příchodu do volební místnosti mýjela. Z vyjádření zapisovatelky volební komise Bc. E. P., vedoucí odboru všeobecné vnitřní správy Městského úřadu Stráž pod Ralskem, vyplývá, že byla na porušení volebního zákona upozorněna přímo voliči, a tato otázka byla řešena i na sociálních sítích. Voliči si tedy panelu všimli a mohli jím být ovlivněni. Bc. E. P. o celé situaci informovala starostu města, který kontaktoval městskou policii, aby pořídila záznam. Bylo hovořeno i s Mgr. P. K. z Krajského úřadu Libereckého kraje. Dle odpůrce panel pro výlep plakátů postavený ve středu města v přímé viditelnosti ze všech směrů přístupů do volební místnosti mohl značně ovlivnit spravedlivé podmínky voleb do zastupitelstva obce a znevýhodnit tak ostatní politické subjekty, které takovéto prezentace nevyužily.
5. K věci se na žádost odpůrce 1) vyjádřila také jeho pracovnice a zároveň členka volební komise paní P. E. Uvedla, že v Domově pro seniory Pampeliška je umístěna matka jejího druhá, kterou oba pravidelně navštěvují. Ta ji poprosila před samotným hlasováním, aby se podívala na její volební lístek, na němž byla zaškrtnuta strana Aktivní Stráž. Dle paní E. by takto maminka sama zřejmě nevolila, protože tuto stranu ani žádného kandidáta nezná. Maminka si však vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nepamatovala, kdo, kdy a jak jí hlasovací lístek předal, a zda vůbec s někým o tom mluvila. O tom paní P. E. informovala Bc. E. P. a obě se shodly na tom, že manipulaci s vůlí klientů nelze prokázat. V neděli 7. 10. 2018 ve večerních hodinách měla paní E. oslovit po telefonu paní M. H. s tím, že jí nějaká klientka domova pro seniory při návštěvě jejich příbuzného v domově sdělila, že za nimi přišli nějakí mladí lidé a pomáhali jim s volbou na hlasovacích lístcích. Paní H. vyslovila podezření na ovlivňování hlasování při volbách a to při zaškrťování volebních lístků. Paní E. měla paní H. říct, že to nikdo nemůže ovlivnit, jde o činnost, která byla prováděna před volbami, a k něčemu obdobnému mohlo dojít i mimo domov pro seniory.
6. Odpůrce 3) - volební strana Občané pro Stráž - se ve svém vyjádření zejména ohradil proti označení svých předvolebních letáků jako agitačních. Odkázal na Nález Ústavního soudu ze dne 18. 2. 1999, sp. zn. I. ÚS 526/98, a usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 11. 2010, sp. zn. 15 A 99/2010. Skutečnost, že letáky propagující

určitou volební stranu zůstanou vyvěšeny i v den konání voleb, nelze v žádném případě považovat za aktivní vedení volební kampaně. Krajský soud v Ústí nad Labem v usnesení ze dne 8. 11. 2010, sp. zn. 15 A 99/2010, konstatoval, že za „bezprostřední okolí“ objektu, v němž je umístěna volební místnost, je nutno považovat takový prostor, kterým nutně projít každý volič směřující do objektu, v němž je umístěna volební místnost. Ve věci posuzované Krajským soudem v Ústí nad Labem se jednalo o billboard umístěný ve vzdálenosti 60 m od vstupu do volební místnosti (tj. v obdobné vzdálenosti jako výlepová plocha v nyní řešené věci), obdélníkových rozměru 5 x 2 m (tj. nesrovnatelně větší než letáky strany Občané pro Stráž o velikosti A4), osvětlený a natočený ke vstupu do volební místnosti. Soud tehdy konstatoval, že billboard nebyl umístěn v bezprostředním okolí volební místnosti. Dle informací odpůrce byla předsedkyně volební komise k místu výlepové plochy v den voleb přivolána, porušení volebního zákona neshledala a letáky ponechala na místě. Odpůrce přiložil snímek katastrální mapy, na němž jsou vidět všechny přístupové cesty, kudy mohl potenciální volič přijít do volební místnosti. K budově základní školy, kde byla umístěna volební místnost, vede celá řada přístupových cest, a nikoliv všechny procházejí kolem dané výlepové plochy. Odpůrce přiložil dále fotografii od vstupu do objektu, v němž byla umístěna volební místnost směrem k výlepové ploše a další fotografii z místa křížení chodníku vedoucího podél objektu, kde byla umístěna volební místnost, a chodníku směřujícího ke vchodu do tohoto objektu. Dle odpůrce fotografie zachycují právě ta místa, kudy musel projít každý potenciální volič při cestě do volební místnosti, ať už přicházel z jakéhokoli směru. Z fotografií je dle odpůrce patrné, jak vzdálená je výlepová plocha, a že cokoliv na ní je z těchto míst pouhým okem zcela nečitelné.

7. Odpůrce 5) - volební strana Aktivní Stráž - ve svém návrhu konstatoval, že požádal o vyjádření sociální pracovníci Bc. M. S., která pracuje v Domově pro seniory Pampeliška a v době voleb tam byla osobně přítomna, aby se vyjádřila k tvrzením navrhovatele. Odpůrce dále upozornil na § 40 volebního zákona, který popisuje postup, jakým dochází ke sčítání hlasů okrskovou volební komisí. V odstavci 2 tohoto ustanovení je uvedeno, že v případě, že bylo okrskovou volební komisí použito i přenosné volební schránky, komise obsah schránek po jejich otevření smísí. Není tedy možné, aby navrhovatel nebo člen okrskové volební komise věděl, jak voliči v domově pro seniory hlasovali, ledaže by členové okrskové volební komise nepostupovali dle zákona. Odpůrce získal ve volbách jeden mandát pro pana J. M., který byl na kandidátní listině uveden na prvním místě. Tento mandát by získal i bez hlasů 13 voličů domova pro seniory. Každý volič má takový počet hlasů, kolik se volí zastupitelů. Ve Stráži pod Ralskem se volilo celkem 17 zastupitelů, jde tedy celkem o 221 hlasů, jejichž platnost navrhovatel zpochybňuje. Pro získání alespoň jednoho mandátu je potřeba překročit 5 % hranici. Celkem bylo ve volbách odevzdáno ve Stráži pod Ralskem 17 368 platných hlasů. Odpůrce získal z celkového počtu hlasů 1 524 hlasů, tj. 8,77 %. Pokud by získal o 221 hlasů méně, tj. 1 303 hlasů, pak je to stále zisk 7,5 % hlasů a strana by i tak překročila hranici pro získání alespoň jednoho mandátu v zastupitelstvu města Stráž pod Ralskem. I kdyby tedy k porušení volebního zákona došlo, na výsledky voleb do zastupitelstva města Stráž pod Ralskem by to nemělo vliv.
8. Bc. M. S., kterou odpůrce 5) požádal o vyjádření, uvedla, že volby v Domově pro seniory Pampeliška probíhaly stejně jako všechny předcházející roky za dohledu členky volební komise paní P. E. a její pomocnice. Průběh voleb je vždy předem s paní E.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. Z. F., DiS:

konzultován, volby probíhají ve společných prostorách v jídelně, kde jsou přítomni pouze klienti - voliči. Klienti - voliči, kteří jsou zcela imobilní, volí na lůžku opět za přítomnosti členky volební komise a její pomocnice. Informace, že klienti požádali při vyplňování hlasovacích lístků o pomoc sociální pracovníci, jsou lživé. Sociální pracovníce u vyplňování lístků nebyla, což lze dosvědčit výpovědí několika svědků. Sociální pracovníce byla přítomna pouze u předkládání dokladů totožnosti a vhazování volebních lístků do urny. Tento úkon byl prováděn před řádně proškolenou členkou volební komise, která proti takovému postupu nic nenamítala. Dle sdělení aktivizačních pracovníků zaměstnanců domova pro seniory ani jednomu klientovi nic nezaškrtili, pouze odpovídali na dotazy klientů, jakým způsobem se volí. Žádná slepá klientka, která nevidí na volební lístek, v jídelně přítomna nebyla. Aktivizační pracovníci nejsou obyvateli Stráže pod Ralskem a nemají žádný důvod někoho v komunálních volbách upřednostňovat. V zařízení všichni pracují již několik let a vždy jednají v zájmu klientů. Paní B. byla přítomna u voleb v prostorách jednolůžkového pokoje u své maminky, neboť zdravotní stav této klientky nedovolil účastnit se voleb ve společné místnosti. Volební komisi tato skutečnost nevadila.

9. Odpůrce 6) - volební strana Nezávislí - po nahlédnutí do soudního spisu k věci konstatoval, že informace obsažená ve vyjádření odpůrce 1) je zavádějící. Jediný vchod, který byl v objektu základní školy otevřen a označen jako volební místnost, byl hlavní vchod do základní školy, který je vzdálen od betonového panelu s výlepkovou plochou cca 63 m. Objekt školy má několik vchodů. Vchod, který je vzdálen od betonového panelu cca 10 - 12 m, slouží jako vchod do jídelny a v době voleb byl uzavřen. Odpůrce rovněž nesouhlasil s vyjádřením, že se panel nachází na chodníku, který směřuje od centra města, a musela ho tak míjet většina voličů. Panel je sice umístěn na té straně školy, která směřuje do centra, ale hlavní část obyvatel žije v obytných domech směrem na druhou stranu od školy. Velká část voličů tak kolem panelu jít vůbec nemusela. Závěrem odpůrce zdůraznil, že výlepkové plochy nebyly městem vyhrazeny několik let a na tomto panelu se v době různých voleb vyskytovaly volební plakáty pravidelně.
10. Před meritorním posouzením podaného návrhu se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou nějaké překážky bránící vlastnímu projednání věci. Soud dospěl k závěru, že navrhovatel je podle § 90 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 1 volebního zákona aktivně legitimován k podání návrhu, neboť se jedná o osobu, která byla přihlášena k trvalému pobytu ve Stráži pod Ralskem a je zapsána do stálého seznamu voličů ve volebním okrsku č. 3, což soud ověřil z předloženého výpisu ze stálého seznamu voličů.
11. Návrh byl podán písemně dne 19. 10. 2018 v 9:00 hodin u podepsaného soudu jako soudu věcně a místně příslušného, tedy v zákonné desetidenní lhůtě dle § 60 odst. 1, § 67 odst. 3 volebního zákona, když k vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí došlo dne 9. 10. 2018 pod č. 225/2018 Sb.
12. Podle ustálené judikatury Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) vycházející z demokratického principu legitimacy veřejné moci, dle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 1 Ústavy), platí pro volební soudnictví vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů; předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá (nález ÚS ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Řízení ve věcech volebního soudnictví je proto založeno na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a

respektujícím práva menšiny. Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality ve volebním soudnictví). Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost. Z čl. 21 odst. 4 Listiny lze dovodit právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období (srov. nález ÚS ze dne 10. 1. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 30/95), rozhodnutí voličů jako suveréna může tudíž soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát.

13. Podle § 60 odst. 2 volebního zákona návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování. Z předestřené zákonné úpravy obsažené ve volebním zákoně vyplývá, že návrh na neplatnost hlasování ve volbách je důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, popř. zákonů souvisejících, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i to, že namítaná nezákonnost skutečně výsledek volby ovlivnila. Zákon spojuje neplatnost hlasování s protizákonným jednáním nebo opomenutím, k němuž dojde ve volební místnosti a v jejím bezprostředním okolí během přesně zákonem vymezeného časového úseku končícího uzavřením volebních místností, a to za situace, kdy porušení zákona dosáhne takové intenzity a rozsahu, že má vliv na výsledek hlasování.
14. Zatímco podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2016 postačovalo, jestliže zjednodušeně řečeno zásadní intenzita nezákonnosti způsobovala „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění, zákonodárce novelou provedenou zákonem č. 322/2016 Sb. s účinností od 1. 1. 2017 dále zpřísnil požadavky na navrhovatele v tom směru, že v návaznosti na jeho návrh musí být zjištěno, že namítaná nezákonnost skutečně výsledek volby ovlivnila. Pokud jde tedy o třetí zmiňovaný předpoklad, nepostačí již jakkoliv vysoká pravděpodobnost vlivu nezákonnosti na výsledek voleb, ale pro zásah soudu je vyžadováno dosažení praktické jistoty, že by bez namítané nezákonnosti byl výsledek voleb jiný.
15. Jak již bylo uvedeno výše, soudní řízení vedené dle s. ř. s. ve věcech volebních není založeno na principu inkvizičním, ve kterém by sám soud vyhledával veškeré relevantní důkazy k tvrzení účastníků, ale je založeno na zásadě, že každý musí svá tvrzení doložit dostatečnými důkazy. V tomto směru tedy navrhovatele tíží důkazní břemeno, jehož neunesení má obecně za následek neúspěch v soudním řízení. S tím koresponduje i závěr, ke kterému dospěl Ústavní soud v již citovaném nálezu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04.
16. Navrhovatel se domáhal přezkumu oficiálně vyhlášeného výsledku voleb do zastupitelstva města Stráž pod Ralskem z důvodu podezření na nelegitimní zásah do volebního chování klientů Domova pro seniory Pampeliška a na nesprávnost postupu okrskové volební komise při volbách v této instituci. Pro svá tvrzení však nepředložil žádné důkazy. Z návrhu vyplynulo, že okolnosti průběhu voleb v Domově pro seniory Pampeliška zná navrhovatel pouze z doslechu. Navrhovatel poukázal na tři případy podezření ze zneužití voleb v domově pro seniory a odkazoval na výpovědi klientek

domova, kromě budoucí tchyně členky volební komise paní P. E., však žádnou z klientek blíže neoznačil. Paní P. E. k věci uvedla, že si sice nebyla jistá, zda se maminka sama rozhodla volit stranu Aktivní Stráž, ale že si maminka vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nepamatuje, zda s někým o tom, koho volit, mluvila.

17. Navrhovatel nepředložil žádné důkazy ani o tom, že by byla porušena tajnost hlasování. Sociální pracovnice pracující v domově pro seniory paní Bc. M. S. i členka volební komise paní P. E., která byla v domově pro seniory přítomna s přenosnou volební schránkou, takové tvrzení důrazně odmítly a průběh voleb shodně popisovaly jako standartní. Přítomnost paní B. na pokoji u její maminky, klientky domova, které nebylo dobře, a volila proto ve svém pokoji, vysvětlila sociální pracovnice domova Bc. M. S.
18. V této souvislosti soud připomíná stěžejní úlohu okrskových volebních komisí, které jsou oprávněny a povinny dohlížet na zákonnost průběhu voleb a zjišťování jejich výsledků. Každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, může delegovat nejpozději do 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí (§ 17 odst. 2 volebního zákona). Je proto primárně věcí samotných volebních aktérů, nacházejících se v prostředí svobodné politické soutěže, aby vzájemně kontrolovali dodržování stanovených pravidel. Členové okrskových volebních komisí jsou přítomni aktu volby nejen ve volebních místnostech, ale dva členové komise jsou také vždy vysláni s přenosnou volební schránkou do zařízení, v nichž se nacházejí voliči, kteří požádali o hlasování mimo volební místnost (§ 33 odst. 7 volebního zákona). I v zařízeních, jako jsou domovy pro seniory, je tedy volební komise oprávněna a povinna dohlížet na průběh voleb. V zápisu o průběhu a výsledku hlasování v příslušném volebním okrsku žádné oznámení či stížnosti uvedeny nejsou.
19. Soud dále souhlasí s odpůrcem 5), že navrhovatel ani členové volební komise nemohou vědět, jak klienti domova ve volbách hlasovali. Dle § 40 odst. 2 volebního zákona po ukončení hlasování dá předseda okrskové volební komise soustředit nepoužité hlasovací lístky a nepoužité úřední obálky a zapečetí je s výjimkou nepoužitých hlasovacích lístků určených ke sčítání hlasů. Poté dá otevřít volební schránku. V případě, že bylo okrskovou volební komisí na výslovnou žádost jednotlivých voličů použito i přenosné volební schránky, komise obsah schránek po jejich otevření smísí.
20. I kdyby soud čistě teoreticky připustil, že 13 klientů domova hlasovalo pro stranu Aktivní Stráž, a hlasy těchto voličů odečetl od celkového počtu hlasů, které strana Aktivní Stráž ve volbách do zastupitelstva města dostala, nemohlo by to ovlivnit výsledek voleb na úrovni obsazení počtu mandátů pro jednotlivé volební strany. Postup pro zjišťování výsledků voleb je upraven v ustanovení § 45 volebního zákona. V odstavci 1 a 2 uvedeného ustanovení je upraveno rozdělení mandátů mezi jednotlivé volební strany. V souladu s tímto ustanovením pro vstup do skrutinia, ve kterém se rozdělují mandáty, je podmínkou dosažení alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů poděleného voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobeného počtem jejich kandidátů (tzv. poměr hlasů k základu). Volební strana Aktivní Stráž získala dle zápisu o výsledku voleb poměru hlasů k základu ve výši 8,77 %, z čehož vyplývá, že i po odečtení 221

hlasů (odpovídajících 13 hlasovacím lístkům po 17 hlasech) by dosáhli zákonem předpokládané pětiprocentní hranice pro postup do skrutinia.

21. Dále se při rozdělování postupuje tak, že počet hlasů získaný jednotlivými volebními stranami, které postoupily do skrutinia, se postupně dělí čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o jedno větším tak, aby počet dělicích operací odpovídal počtu kandidátů, kteří jsou na kandidátní listině. Získané podíly se následně seřadí podle velikosti až do počtu mandátů, které mají být při volbách do zastupitelstva obce přiděleny.
22. Pokud by volební strana Aktivní Stráž získala o 221 hlasů méně, tj. 1 303 hlasů, odpovídala by hodnota jejího podílu pro získání mandátu tomuto číslu. Podle Zápisu o výsledku voleb hodnota tohoto podílu byla stále významně větší než hodnota sedmého podílu strany Volba pro Stráž (770, 28), s nímž tato strana získala poslední 17. mandát.
23. Pokud jde o namítanou nedovolenou agitaci volební strany Občané pro Stráž v den voleb v bezprostřední blízkosti volební místnosti, je třeba uvést, že k zajištění svobody projevu vůle voliče při hlasování zákonodárce v § 30 odst. 3 volebního zákona výslovně zakázal ve dny voleb volební agitaci a propagaci pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí.
24. Navrhovatel spatřoval nedovolenou volební agitaci v tom, že volební strana Občané pro Stráž den před zahájením voleb do zastupitelstva obce na výlepové ploše umístěné v bezprostřední blízkosti objektu, kde byly umístěny všechny tři volební místnosti, vylepila letáky propagující tuto stranu, které na místě zůstaly i po oba dny voleb. Strana Občané pro Stráž vylepení propagačních letáků o velikosti A4 na předmětnou výlepovou plochu den před volbami nepopřela, odmítla však, že by se jednalo o agitaci a rozporovala také tvrzení, že se výlepová plocha nacházela v bezprostřední blízkosti objektu, v němž byly umístěny volební místnosti.
25. Obsahem pojmu „agitace“ i „bezprostřední okolí“ se skutečně v minulosti zabýval Krajský soud v Ústí nad Labem v usnesení ze dne 8. 11. 2010, č. j. 15 A 99/2010 - 12. Krajský soud tehdy v obdobném případě dospěl k závěru, že nebyla přítomna aktivní složka agitace, jak ji akcentoval Ústavní soud v nálezu ze dne 18. 2. 1999, sp. zn. I. ÚS 526/98. S tímto závěrem se zdejší soud ztotožňuje. Volební zákon ale zakazuje nejen agitaci, ale i propagaci volebních stran v den voleb v bezprostředním okolí budovy, v níž je umístěna volební místnost. Volební letáky obsahující název kandidující volební strany a fotografie jednotlivých kandidátů za volební stranu je jednoznačně nutno považovat za propagaci volební strany. Proto je nutné posoudit, zda k této propagaci došlo v bezprostředním okolí budovy, v níž je umístěna volební místnost. Krajský soud v Ústí nad Labem v tehdy řešené věci dospěl k závěru, že *„Smyslem zákazu uvedeného v tomto ustanovení je jednoznačně zajistit nestranný přístup k voličům ze strany volební komise a zároveň zajistit voličům možnost svobodného a nerušeného projevu vůle bez působení vnějších vlivů při samotném aktu hlasování. Za bezprostřední okolí objektu, v němž je umístěna volební místnost, je tedy nutno považovat takový prostor, kterým nutně musí projít každý volič směřující do objektu, v němž je umístěna daná konkrétní volební místnost. Tuto definici bezprostředního okolí je pak nutno aplikovat na místní poměry každé konkrétní volební místnosti.“*

I s tímto závěrem zdejší soud souhlasí. Jakkoli je tedy z předložené fotodokumentace i mapových podkladů zřejmé, že předmětné volební letáky byly vylepeny na výlepové ploše umístěné na chodníku vedoucímu k volební místnosti od centra města a řada

voličů ho při příchodu do volební místnosti jistě mýjela, nejednalo se rozhodně o jedinou přístupovou cestu k volební místnosti. Od vchodu do budovy, v níž se nacházela volební místnost, pak nemohly být volební letáky o velikosti A4 vzhledem ke vzdálenosti výlepkové plochy čitelné.

26. Zdejší soud je navíc přesvědčen o tom, že možné ovlivnění voličů na místní úrovni tím, že při cestě do volební místnosti minou volební leták konkrétní volební strany, je v rovině čistě hypotetické. Voliči v malých městech, jakým Stráž pod Ralskem bezesporu je, jsou na rozdíl od voličů ve velkých městech formováni ve svých rozhodnutích bezprostředními zkušenostmi s jednotlivými kandidáty a právě ty jsou základem jejich volby. Zdejší soud vychází z presumpce racionality voličského chování a z toho, že při cestě do volební místnosti a při následném hlasování jsou již voliči zpravidla pevně rozhodnuti, komu odevzdají svůj hlas.
27. Vzhledem ke shora uvedenému dospěl soud k závěru, že návrh na vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do zastupitelstva města je nedůvodný, a proto ho výrokem I. usnesení zamítl.
28. Pokud se navrhovatel současně domáhal vyslovení neplatnosti volby kandidátů: J. M. (volební strana Aktivní Stráž), Bc. V. R., P. Ž., J. B. a K. P. (všichni volební strana Občané pro Stráž) soud pouze konstatuje, že obsah návrhu směřoval jednoznačně k vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách nikoliv k vyslovení neplatnosti volby kandidátů, soud proto o neplatnosti volby kandidátů samostatným výrokem nerozhodoval.
29. Podle § 90 odst. 3 s. ř. s. bylo o návrhu rozhodnuto usnesením, v pořádkové lhůtě 20 dnů, a to bez jednání, neboť soud mohl o návrhu rozhodnout na základě předložených listin a neshledal potřebu provádět další dokazování.
30. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebního soudnictví nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení nejsou přípustné opravné prostředky (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Liberec 2. listopadu

Mgr. Lucie Trejbalová v.r.
předsedkyně senátu